Lieta Nr.126031205
143/AA43 - 915-07/15

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2007.gada 21.martā

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētājs M.Birzgalis,
tiesneses L.Slica un S.Zakrevska,

piedaloties pie administratīvās atbildības saucamajai personai *U.L.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu par *U.L.*, personas kods */dzēsts personas kods/*, saukšanu pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.[15]panta ceturtās daļas un 149.[24]panta pirmās daļas sakarā ar *U.L.* apelācijas sūdzību par Rēzeknes tiesas tiesneša 2005.gada 29.decembra lēmumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2005.gada 24.decembrī Rēzeknes pilsētas un rajona policijas pārvaldes Ceļu policijas inspektors sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.KP 072750, kurā konstatēts, ka 2005.gada 24.decembrī plkst.16.05 Rēzeknes rajonā, Griškānu pagastā, sādžā Sprūževa pa Centrālo ielu pie mājas Nr.25 virzienā no Griškāniem uz Rēzekni, *U.L.* vadīja transportlīdzekli Ford Transit ar valsts numura zīmi */dzēsta valsts reģistrācijas numura zīme/*, kuram nav veikta valsts tehniskā apskate, atrodoties alkohola reibumā. Ar Rēzeknes slimnīcā veiktās medicīniskās pārbaudes alkohola ietekmes noteikšanai rezultātiem tika noteikts, ka *U.L.* alkohola koncentrācija asinīs ir 1,61 promile.

Protokolā norādīts, ka *U.L.* ir izdarījis administratīvo pārkāpumu, kas paredzēts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 149.[15]panta ceturtajā daļā un 149.[24]panta pirmajā daļā.

[2] Ar Rēzeknes tiesas tiesneša 2005.gada 29.decembra lēmumu *U.L.* atzīts par vainīgu LAPK 149.[15]panta ceturtajā daļā un 149.[24]panta pirmajā daļā paredzēto pārkāpumu izdarīšanā un sodīts ar administratīvo arestu uz 10 diennaktīm un naudas sodu Ls 500 (pieci simti latu) apmērā, atņemot transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz diviem gadiem.

[3] Par Rēzeknes tiesas tiesneša 2005.gada 29.decembra lēmumu *U.L.* iesniedza apelācijas sūdzību, lūdzot minēto lēmumu atcelt un nodot lietu atkārtotai izskatīšanai.

Apelācijas sūdzībā norādīts turpmāk minētais.

[3.1] Ceļu policijas darbinieks ir pārkāpis 2005.gada 11.janvāra Ministru kabineta noteikumu Nr.15 „Kārtība, kādā nosakāma alkohola koncentrācija asinīs un izelpojamā gaisā un konstatējams narkotisko vai citu apreibinošo vielu iespaids" (turpmāk – MK noteikumi Nr.15) 2., 4., 8. un 9.punktu, kas novedis pie lietas nepareizas izskatīšanas, nepamatotas medicīniskās ekspertīzes veikšanas un citiem ierakstiem lietas materiālos par to, ka *U.L.* bija reibuma stāvoklī.

[3.2] 2005.gada 24.decembra administratīvā pārkāpuma protokols Nr.KP 072750 neatbilst tiesību normām, nav pamatots ar faktiem, kuri ir nepieciešami lēmuma pieņemšanai.

[3.3] *U.L.* uzskata, ka viņa asinīs konstatētā alkohola koncentrācija 1,61 promile, ja analīzes vispār bija veiktas, ir vai nu ārstu kļūda vai viņa organisma īpatnības.

[3.4] Pieņemot lēmumu, Rēzeknes tiesa neievēroja nevainīguma prezumpciju, proti, ka visas šaubas jātulko par labu indivīdam.

[4] Ar Administratīvās apgabaltiesas 2006.gada 27.marta spriedumu *U.L.* apelācijas sūdzība tika noraidīja, atstājot negrozītu Rēzeknes tiesas tiesneša 2005.gada 29.decembra lēmumu.

[5] Par Administratīvās apgabaltiesas 2006.gada 27.marta spriedumu *U.L.* iesniedza kasācijas sūdzību, lūdzot spriedumu atcelt.

[6] Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments ar 2006.gada 15.septembra spriedumu atcēla apelācijas instances tiesas spriedumu un nodeva lietu jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesai.

Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta spriedumā norādīts turpmāk minētais.

[6.1] Apelācijas instances tiesa konkrētiem lietas faktiskajiem apstākļiem piemērojusi to tiesību normu, kuru nevajadzēja piemērot, un nav piemērojusi to tiesību normu, kuru vajadzēja piemērot, tas ir, LAPK 149.[15] panta ceturtās daļas vietā norādot šā paša panta piekto daļu.

[6.2] Apelācijas instances tiesa nav analizējusi *U.L.* pieļauto pārkāpumu, par kuru atbildība paredzēta LAPK 149.[24]panta pirmajā daļā. Kaut arī apelācijas sūdzībā *U.L.* savus argumentus izklāstījis tikai par vienu no administratīvajiem pārkāpumiem, tomēr apelācijas sūdzībā *U.L.* lūdzis tiesu pilnībā atcelt Rēzeknes tiesas tiesneša lēmumu.

[6.3] Apelācijas instances tiesas spriedums vērtējams kā pretrunīgs. Tiesa norādījusi, ka *U.L.* izdarījis pārkāpumu, par kuru atbildība paredzēta LAPK 149.[15]panta piektajā daļā, tajā pašā laikā atstājot spēkā Rēzeknes tiesas tiesneša lēmumu, ar kuru *U.L.* sodīts pēc LAPK 149.[15]panta ceturtās daļas.

[6.4] Lai gan protokolā par administratīvo pārkāpumu sākotnēji alkohola koncentrācija pie administratīvās atbildības sauktās personas izelpotajā gaisā norādīta 1,22 promiles, tiesa šo pārkāpuma kvalifikācijai

būtisko apstākli nav vērtējusi, tādējādi pieļaujot objektīvās izmeklēšanas principa pārkāpumu lietas apstākļu noskaidrošanā.

Motīvu daļa

[7] Uzklausījusi *U.L.* paskaidrojumus un pārbaudījusi lietas materiālus, Administratīvā apgabaltiesa secina, ka *U.L.* apelācijas sūdzība ir apmierināma daļā.

[8] LAPK 149.[24]panta pirmajā daļā paredzēta atbildība par tāda transportlīdzekļa izmantošanu ceļu satiksmē, kuram noteiktajā termiņā nav veikta valsts tehniskā apskate.

Savukārt LAPK 149.[15]panta ceturtajā daļā paredzēta atbildība par transportlīdzekļa vadīšanu vai mācīšanu vadīt transportlīdzekli, ja izelpotā gaisa vai asins pārbaudē konstatētā alkohola koncentrācija asinīs pārsniedz 1,5 promiles.

Lai izvērtētu, vai persona ir vainīga LAPK 149.[15]panta ceturtajā daļā paredzētā pārkāpuma izdarīšanā, nepieciešams konstatēt: vai viņa vadīja transportlīdzekli alkohola reibumā un vai tās izelpotā gaisa vai asins pārbaudē konstatētā alkohola koncentrācija pārsniedza 1,5 promiles.

[9] Lietā nav strīda par to, ka *U.L.* vadītajam transportlīdzeklim, kad to apturēja Ceļu policijas darbinieks, nebija veikta valsts tehniskā apskate.

Lietā ir strīds par to, vai *U.L.* ir pamatoti saukts pie administratīvās atbildības saskaņā ar LAPK 149.[15]panta ceturto daļu, ņemot vērā, ka viņš nepiekrīt medicīniskās pārbaudes rezultātiem un tam, kā ir noformēti lietā esošie dokumenti.

[10] Administratīvā apgabaltiesa konstatē šādus turpmāk minētos apstākļus.

[10.1] Ar 2005.gada 24.decembra administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.KP 072750 *(lietas lapa 4)* konstatēts, ka 2005.gada 24.decembrī plkst.16.05 Rēzeknes rajonā, Griškānu pagastā, sādžā Sprūževa pa Centrālo ielu pie mājas Nr.25 virzienā no Griškāniem uz Rēzekni, *U.L.* vadīja transportlīdzekli Ford Transit ar valsts numura zīmi */dzēsta valsts reģistrācijas numura zīme/*, kuram nav veikta valsts tehniskā apskate, atrodoties alkohola reibumā. Ar Rēzeknes slimnīcā veiktās medicīniskās pārbaudes alkohola ietekmes noteikšanai rezultātiem tika noteikts, ka *U.L.* alkohola koncentrācija asinīs ir 1,61 promile.

[10.2] No 2005.gada 24.decembra transportlīdzekļa vadītāja pārbaudes protokola Nr.NB 189410 *(lietas lapa 6)* un tam pievienotajām alkometra izdrukām redzams, ka *U.L.* ir parakstījis pirmo mērījumu, kas ir veikts plkst.16.11, bet ir atteicies parakstīt atkārtoto mērījumu, kas ir veikts plkst.16.27. Tāpat no minētā protokola ir konstatējams, ka *U.L.* ir atteicies šo protokolu parakstīt.

[10.3] No Ceļu policijas inspektora G.Koroševska 2005.gada 24.decembra ziņojuma *(lietas lapa 7)* izriet, ka, pārbaudot automašīnas Ford Transit ar valsts numura zīmi */dzēsta valsts reģistrācijas numura zīme/* vadītāja *U.L.* dokumentus, tika konstatēts, ka automašīnai nav veikta valsts tehniskā apskate un no vadītāja nāk alkohola smaka, tādēļ viņam tika piedāvāts veikt alkohola pārbaudi, kurai viņš piekrita. Bet, kad izelpas gaisā tika konstatēts alkohola reibums pēc pirmās pārbaudes 2,26 promiles un pēc otrās pārbaudes 2,35 promiles, *U.L.* pateica, ka pārbaudes rezultātiem nepiekrīt un pieprasīja veikt medicīnisko pārbaudi, tādēļ viņš tika nogādāts Rēzeknes slimnīcā medicīniskās pārbaudes veikšanai. Pārbaudes laikā ar portatīvo aparātu Lion SD-400 tika konstatēts alkohola reibums 1,22 promiles, bet vadītājs *U.L.* uzstāja, ka ir jāveic arī asins analīze, kas arī tika veikta.

[10.4] 2005.gada 24.decembra medicīniskās pārbaudes protokolā Nr.42 alkohola ietekmes noteikšanai *(lietas lapa 12)* 12.ailē fiksēts, ka *U.L.* izelpotajā gaisā alkohola koncentrācija ir 1,22 promiles. No atkārtotas pārbaudes atteicās. Protokola 14.ailē izdarīts ieraksts, ka ir konstatēts alkohola reibums.

[10.5] No pašvaldības SIA „Rēzeknes slimnīca" 2005.gada 27.decembra izziņas Nr.1-14/1645 *(lietas lapa 11)* redzams, ka *U.L.* 2005.gada 24.decembrī ticis minētajā ārstniecības iestādē apsekots uz alkohola reibumu. Alkohols izelpojamā gaisā – 1,22 promiles. Alkohola saturs asinīs - 1,61 promile. Slēdziens: konstatēta alkohola ietekme.

[10.6] Ar Rēzeknes tiesas tiesneša 2005.gada 29.decembra lēmumu *(lietas lapa 14) U.L.* atzīts par vainīgu LAPK 149.^{15}panta ceturtajā daļā un LAPK 149.^{24}panta pirmajā daļā paredzēto pārkāpumu izdarīšanā un sodīts ar administratīvo arestu uz 10 diennaktīm un naudas sodu Ls 500 apmērā, atņemot transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz diviem gadiem.

[11] Saskaņā ar MK noteikumu Nr.15 4.punktu, ja transportlīdzekļa vadītāja pārbaudi alkohola koncentrācijas noteikšanai izelpotajā gaisā nav iespējams veikt vai ja transportlīdzekļa vadītājs nepiekrīt pārbaudes veikšanai vai tās rezultātiem, darbinieks izdara attiecīgu ierakstu šo noteikumu 8.punktā minētajā protokolā, proti, transportlīdzekļa vadītāja pārbaudes protokolā, un attiecīgo personu divu stundu laikā nogādā tuvākajā šo noteikumu 1.pielikumā minētajā ārstniecības iestādē medicīniskās pārbaudes veikšanai.

No lietas materiāliem redzams, ka *U.L.* 2005.gada 24.decembrī plkst.18.00 ir ticis nogādāts medicīniskās pārbaudes veikšanai Rēzeknes slimnīcā. Kā izriet no lietā esošā 2005.gada 24.decembra medicīniskās pārbaudes protokola Nr.42 alkohola ietekmes noteikšanai 2.ailes pārbaudes cēlonis ir transportlīdzekļa vadīšana alkohola reibumā.

Lai gan transportlīdzekļa vadītāja pārbaudes protokolā nav izdarīts ieraksts, ka *U.L.* nepiekrīt pārbaudes rezultātiem, no lietā esošajiem dokumentiem secināms, ka *U.L.* atteicās no pārbaudes ar alkometru, par ko liecina viņa rakstītais uz alkometra izdrukas („Ar rezultātu ne"), un atteicās

parakstīties transportlīdzekļa vadītāja pārbaudes protokolā Nr.NB 189410, ka piekrīt veiktās pārbaudes rezultātiem, tādējādi Administratīvā apgabaltiesa secina, ka viņš pamatoti nogādāts medicīniskās pārbaudes veikšanai ārstniecības iestādē. Ņemot vērā, ka *U.L.* par transportlīdzekļa vadīšanu tika apturēts plkst.16.05 un Rēzeknes slimnīcā ticis nogādāts plkst.18.00, Administratīvā apgabaltiesa nekonstatē, ka policija ir pārkāpusi MK noteikumu Nr.15 4.punkta prasības.

[12] Saskaņā ar MK noteikumu Nr.15 27.punktu medicīniskās pārbaudes protokolā ir jāapstiprina viens no šādiem pārbaudītās personas stāvokļiem: 27.1.nav konstatēta alkohola koncentrācija asinīs; (..); 27.3.ir konstatēta alkohola koncentrācija asinīs (norādot promiles); (..).

Administratīvā apgabaltiesa konstatē, ka medicīniskās pārbaudes protokola Nr.42 alkohola ietekmes noteikšanai 14.ailē (atzinums) ir izdarīts ieraksts, ka ir konstatēts alkohola reibums, taču nav norādītas promiles. Tādējādi secināms, ka konkrētajā gadījumā nav tikušas ievērotas MK noteikumu Nr.15 27.punkta prasības.

Vienlaikus Administratīvās apgabaltiesas ieskatā šie pārkāpumi nav tik būtiski, lai būtu pamats atzīt, ka *U.L.* ir nepamatoti saukts pie administratīvās atbildības, jo faktu, ka 2005.gada 24.decembrī, veicot *U.L.* medicīnisko pārbaudi, alkohola saturs viņa asinīs ir bijis 1,61 promile apliecina Rēzeknes slimnīcas izsniegtā izziņa *(lietas lapa 11)*.

Savukārt par to, ka Rēzeknes slimnīcā alkohola ietekmes pārbaudei ir ņemti *U.L.* asins paraugi, lietā strīda nav.

[13] No lietā esošā administratīvā pārkāpuma protokola Nr.KP 072750 ir redzams, ka tajā ir veikti atrunāti labojumi. Izvērtējot minētā protokola saturu, Administratīvajā apgabaltiesa konstatē, ka tajā norādītā alkohola koncentrācija asinīs 1,61 promile sakrīt ar medicīniskās iestādes izziņā norādīto promiļu daudzumu, tādējādi Administratīvajai apgabaltiesai nerodas šaubas par protokolā sniegto ziņu patiesumu un apgabaltiesa uzskata, ka protokols konkrētajā gadījumā ir izmantojams kā pierādīšanas līdzeklis.

[14] Administratīvā atbildība saskaņā ar LAPK 149.^{15}panta ceturto daļu ir paredzēta par transportlīdzekļa vadīšanu (..), ja izelpotā gaisa vai asins pārbaudē konstatētā alkohola koncentrācija asinīs pārsniedz 1,5 promiles.

Atbilstoši MK noteikumu Nr.15 2.punktam mēraparāta uzrādītā alkohola koncentrācija izelpotajā gaisā ir atbilstoša alkohola koncentrācijai asinīs.

No minētājām normām secināms, ka gadījumā, ja personai ir veikta alkohola koncentrācijas pārbaude gan izelpojamā gaisā, gan bioloģiskajā asins vidē, priekšroka ir dodama alkohola koncentrācijai asinīs, jo alkohola koncentrācija izelpojamā gaisā ir pielīdzināma alkohola koncentrācijai asinīs un nevis otrādi. Arī sods ir noteikts par to, ka tiek pārsniegta alkohola koncentrācija tieši asinīs. Turklāt šāda pielīdzināšana ir nepieciešama tikai

gadījumā, ja alkohola koncentrācijas pārbaude ir veikta tikai izelpojamā gaisā.

Ņemot vērā apstākli, ka *U.L.* 2005.gada 24.decembrī ir veikta alkohola koncentrācijas pārbaude asinīs, Administratīvā apgabaltiesa uzskata, ka konkrētajā gadījuma priekšroka dodama nevis mērījumam izelpotajā gaisā, bet gan tam rezultātam, kas iegūts, veicot *U.L.* asins pārbaudi, proti, atzinumam, ka *U.L.* asinīs ir konstatēta alkohola koncentrācija 1,61 promile.

[15] Kā norādīts iepriekš [8], transportlīdzekļa vadītāja saukšanai pie administratīvās atbildības pēc LAPK 149.[15]panta ceturtās daļas pietiek pārbaudē konstatēt, ka alkohola koncentrācija tā asinīs pārsniedz 1,5 promiles. Savukārt citiem apstākļiem, piemēram, pārkāpēja minētajam, ka pārbaudē iegūtais promiļu skaits ir viņa organisma īpatnība, Administratīvās apgabaltiesas ieskatā nav nozīmes.

U.L. apelācijas sūdzībā minēto, ka dienu pirms viņa automašīnas apturēšanas viņš ir potējies pret difteriju, kas varēja ietekmēt asins rezultātus, Administratīvā apgabaltiesa vērtē kritiski.

U.L. nenoliedz, ka īsu brīdi pirms automašīnas apturēšanas (plkst.16.00) bija dzēris alu. No lietā esošajiem dokumentiem neizriet, ka viņa asinīs bez alkohola būtu atrastas citas vielas, piemēram, medikamenti. Turklāt Administratīvās apgabaltiesas ieskatā medikamentu klātbūtne organismā varētu ietekmēt, piemēram, vadītāja reakcijas ātrumu, bet nevis promiļu daudzumu asinīs.

[16] Ievērojot iepriekš minēto, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka ar administratīvā pārkāpuma protokolu, policijas inspektora G.Koroševska ziņojumu, Rēzeknes slimnīcas 2005.gada 27.decembra izziņu Nr.1-14/1645, *U.L.* paskaidrojumiem ir pierādīts, ka *U.L.* 2005.gada 24.decembrī plkst.16.05 Sprūževā, Griškānu pagastā, ir vadījis automašīnu Ford Transit ar valsts numura zīmi */dzēsta valsts reģistrācijas numura zīme/*, atrodoties alkohola ietekmē ar alkohola koncentrāciju asinīs 1,61 promile, tādējādi viņš ir izdarījis pārkāpumu, kas paredzēts LAPK 149.[15]panta ceturtajā daļā.

[17] Saskaņā ar LAPK 7.panta otro daļu lietvedība par administratīvajiem pārkāpumiem veicama, stingri ievērojot likumību.

Saskaņā ar LAPK 213.pantu rajonu (pilsētu) tiesu tiesneši izskata šā kodeksa 46., 53.[1] pantā (ja pārkāpumu izdarījusi amatpersona), 116.panta otrajā daļā, 137.[1] panta trešajā daļā, 139.[1] panta otrajā daļā, 149.[4] panta septītajā daļā, 149.[5] panta ceturtajā daļā, 149.[15] panta trešajā, ceturtajā, piektajā, septītajā un astotajā daļā, 150.[1] pantā (..) paredzēto administratīvo pārkāpumu lietas.

Saskaņā ar LAPK 214.pantu valsts policijas iestādes izskata šā kodeksa 42.[1], 46., 109.–114., 118., 134.–136.pantā, 137.[1] panta ceturtajā daļā, 138., 139.pantā, 139.[1]panta pirmajā daļā, 149.[4]–149.[33] pantā, 155.[4] panta pirmajā daļā (..) paredzēto administratīvo pārkāpumu lietas.

No minētajām normām izriet, ka rajonu (pilsētu) tiesu tiesnešiem nav piekritīgas administratīvo pārkāpumu lietas, kas paredzētas LAPK 149.[24]panta pirmajā daļā, jo šīs kategorijas lietas ir piekritīgas valsts policijai.

Ievērojot minēto, Administratīvā apgabaltiesa secina, ka pirmās instances tiesas tiesnesis, lēmuma rezolutīvajā daļā atzīstot, ka *U.L.* ir vainīgs LAPK 149.[24]panta pirmajā daļā paredzētā pārkāpuma izdarīšanā, ir rīkojies ārpus savas kompetences. Tādējādi Rēzeknes tiesas tiesneša 2005.gada 29.decembra lēmums šajā daļā ir atceļams, bet pārējā daļā atstājams negrozīts.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 286.panta pirmās daļas 3.punktu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

U.L. apelācijas sūdzību apmierināt daļā.

Atcelt Rēzeknes tiesas tiesneša 2005.gada 29.decembra lēmumu daļā, ar kuru *U.L.* atzīts par vainīgu Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.[24]panta pirmajā daļā paredzētā pārkāpuma izdarīšanā, bet lēmumu pārējā daļā atstāt negrozītu.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā 30 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētājs M.Birzgalis

Tiesneses L.Slica

S.Zakrevska